9

LITERATIORA

NY SOMBIN-TANTARA

TANJONA

Manavaka ny sombin-tantara amin'ireo karazan-dahatsoratra hafa namany.

LESONA HOTADIDINA

Ny sombin-tantara :

Tantara fohy nefa feno mamerina ny ampaham-piainan'olona tena nisy na noforonin'ny saina fotsiny izay anasongadinana toe-javatra manokana tiana hampitaina ny sombin-tantara: mahaliana na azo tohizana ao an-tsaina na dia efa tapitra aza.

Ny firafitry ny sombin-tantara :

Ireto avy ny mandrafitra ny sombin-tantara:

- Ny fanombohana ny tantara ;
- Ny vontoatin'ny tantara: tsy maintsy misy singa telo ny toe-javatra tantaraiana tarafina amin'ny mpandray anjara fototra: toe-javatra iaingana, toe-javatra mpanova na singa mpanova, toe-javatra iafarana.
- Ny famaranana

Ny votoatiny :

Ny votoatin'ny sombin-tantara dia lesona na fananarana. Tsy mahagaga araka izany, raha ny olam-piainana miseho eo amin'ny mpandray anjara fototra na vonan-tantara mateti-pitranga amin'ny fiarahamonina no zary toe-zavatra tantaraina.

Ny antony ilana ny sombin-tantara :

Ny sombin-tantara dia afaka atao fitaovana entina :

- hanabeazana, hampivoarana, hialana voly.

Sahanasa 1

Lahatsoratra

Faneva mainty

Terỳ amin'ny tanàna andafy atsimon-dry Ratia, nisy vehivavy akangakanga toetra izay. Rezina no anarany. Efa olon-dehibe izy fa mbola tsy manambady. Ny olona manao azy ho « mikentrona ampijoroana », fa izy kosa nilaza ny tenany ho «mijoro miandry ny tiany! ». Nanaovany toetra mipilapilaka sy vazivazy zary tenany Ratia, ka gaga no sosotra, nefa nisariaka ihany isaky ny tsidihany. Tamàna Ramatoa, ka mateti-pihavy; ary rehefa adala moa dia tian'ny olona hohadalaina, ka namaly vosobosotra hanadala azy Ratia.

Nisy sakaizan-dRatia anankiray. Rason no anarany, tonga hanao adidin'ny tena sakaiza, ka namandrapandraka izay rehetra naraorao tamin'ny toetr'ity namany. Lava ny fifamaliany, fa izao no re :

- Hatao ahoana moa re, ry ise! hoy Ratia, fa ny afaky ny maty tsy afaky ny velona !
- Eny, hoy Rason, fa ny afaky ny velona dia ny mahery mivolambolana sy manitsakitsaka ny maty, na dia mbola manao fehy mainty toy itony aza!
- Aoka re, ry ise! Dia fahafirin'ny olona misaona ka diso aho, no dia lederan'ise loatra toy izany ?
- Aoka izay ! hoy Rason. Endaho izao ankehitriny izao ity fehimainty ity! sady nombotany ny fehy sandrin'ity sakaizany. Aoka ry ise! hoy Ndriamatoa io, tsy ny tany no fady fa ny vavam-bahoaka.

Alahelo sy hatezerana no nisarahana. Napetan-dRatia vonjimaika tamin'ny paingotra ny fehy sandriny dia lasa ho any amin-dRezina izy. […]

Efa alina vao afa-nody Ratia. Mba tsy hahataitra ny ankizy efa matory, dia ilay varavarankelin'ny trano fandriana no nataony fidirana, nefa nony nandalo tao amin'ny "raozin-dRanoro" izy, dia nisy nihazona ny tanan'akanjony ! Saiky nitambotsotra teo Ramose, fa tena ny matoatoan'ny maty no mangeja azy. Nankahery tena anefa izy, ka afa-niombotra ihany, ary iny nitsofoka natory ao an-trano fandriana.

Ny ampitso maraina, dia injao ny ankizy miantsoantso : "misy saina mainty mikopakopaka eo amin'ny raozin'Itompokovavy".

Tsy naharitra ny zokiny, ka nivoaka hijery : "Ahoana re no nahatonga ny fehy sandrin'i Dada hihantona eto e ?" hoy izy. Taitra Ratia ka nijery ny tanan'akanjony, ary tsy teo intsony ny fehy mainty. Izay vao azony an-tsaina fa hay ny fehy sandriny ilay voahazon'ny tsilom-bonindraozy halina, ka nanjary faneva mainty mihevaheva eo anelanelan'ny tanysy ny lanitra !

Nalain'ny zanany ilay "faneva mainty" malaza, ka nampiriminy, nony avy nokotsain'ny ranomasony. Dia niala saona tanteraka Ratia.

Ampahana sombin-tantara nosoratan-dRAMANGAMALEFAKA (D.M.N.) nalaina tao amin'ny ***bokin-dRAJAONA Siméon, Takelaka Notsongaina, tak,167***

Fanadihadiana lahatsoratra

Rasao ny teny hoe sombin-tantara,Inona no azo hamaritana azy avy eo ?

1. *Omeo ny hevitr'ireto teny sarotra ireto ka ampifandraiso amin'ny tsilo ny valiny marina :*

Namandrapandraka		
Vazivazy zary............ tenany		
N a m a l y . . . . vosobosotra		
Tsy ny tany no fady fa ny vavam-bahoaka		

2. *Omeo ny anaran'ireo mpandray anjara fototra ao amin'ny sombin-tantara.*
3. *Safidio amin'ireto rohim-pihavanana manaraka ireto ny misy eo amin-dRatia sy Rason : mpirahalahy, mpinamana, mpiray tampo, mpiziva.*

4. *Lazao ny antony hiantsoana azy ireo hoe mpandray anjara fototra.*

5. *Lazao ny mpandray anjara mpanampy.*

6. *Lazao ny antony hiantsoana azy ireo hoe mpandray anjara mpanampy.*

7. *Efa nanan-janaka Ratia: omeo ny fehezanteny milaza izany ao amin'ny lahatsoratra.*

Sahanasa 2

FAMPIHARANA

Araka io lahatsoratra io dia valio ireto fanontaniana ireto.

1. *Oviana no fotoana nisehoan'ny tantara?*
2. *Taiza ?*
3. *Iza daholo ireo mpandray anjara?*
4. *Inona no zava-niseho?*
5. *Lazao ny toe-javatra iaingana?*
6. *Lazao ny toe-javatra manelanelana.*
7. *Lazao ny toe-javatra iafarana.*

Sahanasa 3

Tafiditra ao anatin'ny sokajin-dahatsoratra mitantara ny sombin-tantara toy ny angano.

Mamorona tantara amin'ny alalan'ny famenoana ny banga etsy ambany :

« Indray andro, niantsena izahay sy i Neny …………………………….

Nony tonga tany antsena anefa, ………………………………….

Tamin'izay fotoana izay indrindra no nandalo ny mpitandro filaminana ka …………………………………………………….